

Hyssopus (Yzop)

čeleď: Lamiaceae

Roste od východního středozeří po střední Asii v podobě aromatické trvalky nebo polokeře. Na vzpřímeném stonku dorůstají výšky až 60cm a jsou pokryté jemnými chloupky. Listy má úzce obvejčité až čárkovité. Kvete malými modrými trubkovitými pyskatými modrými, bílými nebo růžovými květy v lichopřeslenech seskupených do klasu. Nejznámějším druhem je *H. officinalis*.

Vyhovují mu chudé písčité půdy a plné slunce.

Množí se řízkem nebo semeny.

Hyssopus ambiguus

Hyssopus cretaceus

Hyssopus cuspidatus

oblasti: Čína, Kazachstán, Mongolsko, Rusko, V Evropa

Roste v Číně, Kazachstánu, Mongolsku a Rusku v podobě polokeře. Dorůstá výšky 30 - 60cm. Listy jsou bez řapíků, mají čárkovitý tvar s nadvinutým okrajem délky 1,5 - 4,5cm při šířce 0,2 - 0,4cm. Kvete v lichopřeslenech s 10 pyskatými květy seskupených do 3 - 8cm klasů. Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *albiflorus* - květy od bílé po fialovou

Hyssopus ferganensis

Hyssopus latilabius

oblasti: Čína

Roste v Číně. Patří mezi polokeře. Listy jsou přisedlé, čárkovité s nadvinutým okrajem, dlouhé 1 - 2cm a široké pouze 0,1 - 0,2cm. Kvete v lichopřeslenech seskupených do až 8cm klasů. Pyskaté květy mají purpurovou barvu.

Hyssopus lophanthoides

Hyssopus macranthus

oblasti: Kazachstán

Hyssopus ocymifolius

Hyssopus officinalis (Yzop lékařský)

oblasti: Alžírsko, Andalusie, Connecticut, Francie, Írán, Itálie, Katalánsko, Kolorado, Maine, Malá Asie (Anatolie), Maroko, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Montana, Německo, New Jersey, New York, Nové Skotsko, Ontario, Pákistán, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Saskatchewan, Severní Karolína, Středozeří, SZ Indie, Švýcarsko, Vermont, Wisconsin, Z Sibiř

Roste v jižní Evropě a dále po Kaspickém moře, Sibiř, Indii a v severní Africe v podobě aromatického keře či polokeře s dřevnatou bází a rozšířil se až k nám do střední Evropy. Pod zemí vytváří tuhý dřevnatý kořen. Dorůstá výšky 0,3 - 0,8 (i 1,5)m a šířky 30 - 50 (i 80)cm. Lodyha má čtvercový průřez. Listy jsou čárkovité až kopinaté, špičaté, tmavě zelené, oboustranně tečkované, prakticky přisedlé, dlouhé 2 - 2,5cm a široké 1 - 3mm. Květenstvím je růžový, modrý, fialový (i bílý) 3 - 14tikvětých lichopřeslen umístěný v horní 1/2 v paždí listů, vlastní květy jsou krátce stopkaté, kalich trubkovitý, růžovofialový nebo zelený, tečkovaný, může být krátce ochlupený, dlouhý 6 - 7mm, zuby jsou úzce 3úhlé, zašpičatělé, dlouhé 2mm, koruna je dlouhá 0,8 - 1cm a může být ochlupená. Plodem je podlouhlá nažka délky 2,5mm a šířky 1mm. Používá se v léčitelství. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Albus' - bílé květy
- subsp. aristatus - Španělsko, Francie; zakrslý, výška 30cm, lysý, modrý květ; vhodný do skalek
- 'Blankyt' - modré květy
- subsp. canescens - Francie, Španělsko, šedobíle chlupatý
- 'Grandiflorus' - velké květy
- subsp. montanus - lysý
- subsp. officinalis (Yzop lékařský pravý) - lysý
- subsp. pilifer - výška 20 - 45 (i 60)cm; listy čárkovité až úzce kopinaté, dlouhé 1 - 5cm a široké 0,2 - 1 (i 1,2)cm; květenství 4 - 16tičetné, květy mají trubkovitý kalich s 15ti žilkami a koruna má velikost 0,7 - 1,2cm
- 'Purpurascens' - tmavěčervené květy
- 'Roseus' - růžové květy
- 'Sissinghurst' - zakrslý

Vyhovuje mu plné slunce, dobře propustná sušší spíše kyselá půda. Je mrazuvzdorný do -30°C. Na jaře rostlinu zkracujeme na 15 - 20cm.

Množí se semeny.

Hyssopus seravschanicus

Hyssopus subulifolius

Hyssopus tianschanicus

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K440.php>

<http://bylinky.atlasrostlin.cz/yzop-lekarsky>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Yzop_l%C3%A9ka%C5%99sk%C3%BD

http://hobby.idnes.cz/yzop-lekarsky-hyssopus-officinalis-l-d8w-/herbar.asp?c=A090830_211529_herbar_kos

<http://lecive-rostliny.krasne.cz/byliny/yzop-lekarsky>

http://tilia.zf.mendelu.cz/ustavy/553/lakr/_private/data/HYSSOPUS%20OFFICINALIS.htm

<http://www.databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=367>

<http://www.garten.cz/a/cz/2995-hyssopus-officinalis-yzop-lekarsky/>

<http://www.zahrada.garten.cz/a/cz/4373-hyssopus-officinalis-ssp.-aristatus-yzop-lekarsky/>

<https://www.rostliny.net/>